

NORAKSTS

Lieta Nr.130076817
Lietvedības Nr.1-0197-18/17

**SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā 2018.gada 30.janvārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Millere,
ar tiesas sēžu sekretāri L.Kāpostu, tulci J.Morozovu,
piedaloties Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ericon” valdes loceklei I.Vinogradovai,
cietušā Latvijas Izpildītāju un producentu apvienības pārstāvei I.Stankevičai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu,
attiecībā pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Ericon”, reģistrācijas numurs
40103788409.

Aprakstošā daļa

2017.gada 21.decembrī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Teikas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas (turpmāk – VP RRP RTI KPN) inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC 330954 (turpmāk – Protokols), attiecībā pret SIA „Ericon” (turpmāk – Sabiedrība). Protokolā norādīts, ka 2017.gada 31.jūlijā plkst. 14.32 Rīgā, Purvciema ielā 18, sabiedriskā vietā, Sabiedrībai piederošajā kafejnīcā “Caula” tika konstatēts, ka kafejnīcas telpās tiek atskanoti muzikāli skaņdarbi bez noteiktā kārtībā saņemta Latvijas Izpildītāju un producentu apvienības līguma muzikālu skaņdarbu atskanošanai.

Izdarītais administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - Latvijas APK) 155.⁸panta par autortiesību vai blakustiesību pārkāpšanu.

Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana, saskaņā ar Latvijas APK 213.pantu, ir pakļauta tiesai.

Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana ir pakļauta tiesai.

2018.gada 10.janvārī tiesā saņemts biedrības “Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” (turpmāk – LaIPA) pieteikums par atzīšanu par cietušo, kurā norādīts, ka tiesību kolektīvā administrēšana ir sistēma, ar kuras palīdzību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, kā daudzu tiesību īpašnieku pārstāvis, kopēji administrē tiesības - uzrauga, iekasē un sadala iekasēto atlīdzību tiesību īpašniekiem. Starptautiskajos līgumos, Bernes konvencijas 11.bis panta 2.paragrāfs, 13.panta 1.paragrāfs, kā arī Romas konvencijas 12.pants principā paredz tikai tiesību kolektīvo administrēšanu un precīzē, ka konvenciju dalībvalstis var noteikt nosacījumus ekskluzīvo tiesību īstenošanai. Eiropas Savienības direktīvas līdz šim konkrēti nedod vadlīnijas administrēšanai, tikai nosaka, kādas tiesības vai darbus administrēt kolektīvi. Līdz ar to katras valsts iekšēja kompetence ir noteikt kādas tiesības un kādā veidā tiek administrētas kolektīvi. Tiesību īpašniekiem tiesību kolektīvā administrēšana nodrošina tiesību efektīvu aizsardzību, jo, ne autori, ne izpildītāji un fonogrammu producenti nevar nodrošināt atsevišķu vienošanās par darbu izmantošanu noslēgšanu ar katu izmantotāju (piemēram, Latvijā ir apmēram 44 000 uzņēmumu, kuros tiek izmantotas fonogrammas). Attiecīgi, arī konstatējot pārkāpumu, tiesību subjekts nevar īstenot savu tiesību

aizsardzību, jo nevarētu adekvāti aizstāvēt savas tiesības un saņemt atbilstošu juridisko palīdzību. Tieši šo iemeslu dēļ vairākumā valstu kolektīvi tiek administrēta muzikālu darbu publiska izpildīšana un raidīšana. Visām kolektīvā pārvaldījuma organizācijām raksturīgas četras pamata funkcijas: darbu vai fonogrammu lietošanas atļauju izsniegšana; atlīdzības iekasēšana; iekasētās atlīdzības sadale tiesību īpašniekiem; pārstāvēto tiesību īpašnieku tiesību aizsardzība. Lai pilnvērtīgi realizētu savas funkcijas un likumā noteiktos pienākumus, kolektīvā pārvaldījuma organizācijai ir jābūt attiecīgām pilnvarām, kuras tā iegūst līguma vai likuma celā. LaIPA ir biedrība, kurā apvienojušies izpildītāji un fonogrammu producenti, lai kolektīvi (kopīgi) administrētu savas tiesības - vienotas ar fonogrammu izmantotājiem par maksājamo atlīdzību, to iekasētu, sadalītu un izmaksātu tiesību īpašniekiem, kā arī veiktu citas funkcijas. 2004.gada 21.jūlijā Latvijas Republikas Kultūras ministrija izsniegusi LaIPA atļauju veikt izpildītāju un fonogrammu producentu tiesību kolektīvo pārvaldījumu. Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likuma 3. panta otrs daļas 1.punkts nosaka, ka blakustiesību subjektu mantiskās tiesības attiecībā uz publisku izpildījumu un 7.punkts - komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu tiek administrētas tikai kolektīvi. Līdz ar to LaIPA tiesiskajās attiecībās ar Sabiedrību, ir tiesīga pārstāvēt pilnīgi visus izpildītājus un fonogrammu producentus uz Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likuma pamata. Fonogrammas (mūzikas ieraksta), kura tiek atskanopta uzņēmuma publiski pieejamās telpās neatkarīgi no mūzikas atskanošanas avota (CD, DVD, radio, TV, internets), tapšanā piedalās ne tikai autors, kas rada tekstu un mūziku, bet arī izpildītājs/-i, kas to dzied, spēlē vai deklamē, un fonogrammas producents (mūzikas ierakstu kompānija), kas ir organizējis un finansējis fonogrammas tapšanu - šiem tiesību īpašniekiem saskaņā ar Autortiesību likuma 52.pantu ir tiesības saņemt atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētas (izdotas) fonogrammas izmantošanu. Attiecībā uz 52.pantā minētajām tiesībām Autortiesību likumā ir noteikts obligātais kolektīvais pārvaldījums, kas nozīmē, ka tiesību subjekts (izpildītājs un fonogrammu producents) pats nevar individuāli vērsties pie izmantotāja un pieprasīt sev pienākošos atlīdzību par fonogrammas izmantošanu, bet var šo savu tiesību realizēt tikai caur kolektīvā pārvaldījuma organizāciju. Saskaņā ar Autortiesību likuma 52.pantu izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir tiesības saņemt taisnīgu atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu. Autortiesību likuma 52.panta otrā daļa noteic, ka dokumentam, kas apliecinā tiesību ievērošanu, jāatrodas pie izmantotāja fonogrammu izmantošanas brīdī, bet saskaņā ar Autortiesību likuma 68.panta pirmās daļas 6.punktu atlīdzības nesamaksāšana par komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu ir uzskatāma par blakustiesību pārkāpumu. Līdz ar to Sabiedrības, darbībā, brīdī, kad VP RRP RTI darbinieki 2017.gada 4.augustā uzsāka administratīvo lietvedību, bija konstatējams Autortiesību likuma 52.panta otrs daļas pārkāpums, jo Sabiedrībai pārkāpuma konstatēšanas brīdī nebija dokumentu, kas apliecinātu, ka Sabiedrība ievēro izpildītāju un fonogrammu producentu tiesības uz taisnīgu atlīdzību. Arī līdz šim brīdim Sabiedrība nav sazinājusies ar LaIPA, lai noslēgtu līgumu par maksājamo atlīdzību ar LaIPA. Saskaņā ar Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likuma 4.panta pirmo daļu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas izveidošanu, darbību, reorganizāciju un likvidāciju regulē Biedrību un nodibinājumu likums, ciktāl Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likums nenosaka citādi. Iepriekš, līdz 2017.gada 8.novembrim LaIPA pārvaldes institūcijas bija kopsapulce un valde, bet saskaņā ar 2017.gada 8.novembra kopsapulces lēmumu, tā ir biedru kopsapulce, padome un izpilddirektors (valde). Padomi ievēl kopsapulce, un viena no padomes (iepriekš -valdes) funkcijām ir izstrādāt un apstiprināt izpildījuma fiksāciju un fonogrammu izmantošanas tarifus. Tieši izpildītāji un fonogrammu producenti apzinās ieguldītā darba, tehnikas un citu resursu apjomu, kas nepieciešams, lai ierakstītu fonogrammu, kā arī tikai viņi ir tiesīgi noteikt, kādu atlīdzību tie vēlas saņemt par savu īpašuma izmantošanu. Nemot vērā minēto, LaIPA ir noteikusi kārtību, kādā aprēķināma atlīdzība publiskā izpildījuma vietās. Nemot vērā minēto, ir redzams, ka jebkuram mūzikas izmantotājam, tai skaitā Sabiedrībai ir jāmaksā par blakustiesību subjektiem atlīdzība. Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likuma 3. panta otrs daļa nosaka, ka autortiesību un blakustiesību subjektu mantiskās tiesības tikai kolektīvi tiek administrētas attiecībā uz publisku izpildījumu, ja tas notiek izklaides vietās restorānos, bāros, klubos, kafejnīcās, veikalos, viesnīcās un citās tamlīdzīgās vietās un komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu. Tātad likumdevējs ir likumā skaidri

noteicis mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju uzdevumus un tiesības, kā ar to, ka attiecībā uz augstāk minētajiem izmantošanas veidiem blakustiesību subjektu mantiskās tiesības tiek administrētas tikai kolektīvi. Līdz ar to, attiecībā uz publisko izpildījumu un komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu nav attiecināma blakustiesību subjekta izvēles brīvība īstenot savas tiesības personīgi vai ar kolektīvā pārvaldījuma organizācijas starpniecību. Uz šiem diviem izmantošanas veidiem nav pat svarīgi vai attiecīgā persona ir noslēgusi vienošanos ar kolektīvā pārvaldījuma organizāciju - likums tieši uzliek pienākumu kolektīvā pārvaldījuma organizācijai administrēt šīs tiesības tikai kolektīvi un iekasēt atlīdzību par šo tiesību izmantošanu. Pamatojoties uz minēto, jebkuram visu komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantotājam ir pienākums veikt atlīdzības maksājumus par fonogrammu izmantošanu un publisko izpildījumu bez izņēmuma. Kā norādījusi LR Kultūras ministrija savā 2013.gada 28.decembra vēstulē: „.... komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu publiskai atskaņošanai nepieciešams maksāt atlīdzību biedrībai LaIPA. Cita organizācija vai uzņēmums nav tiesīgs fonogrammu producentu un izpildītāju vārdā sniegt atļauju komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu publiskai izpildīšanai”. Neizpildot Autortiesību likuma prasības par atlīdzības iekasēšanu izpildītājiem un fonogrammu producentiem, LaIPA ir nodarīts mantisks kaitējums, jo: 1) netiek apzināti blakustiesību subjekti, kuru mūzika tiek atskaņota; 2) netiek iekasēta atlīdzība attiecīgajiem blakustiesību subjektiem. Nēmot vērā minēto un pamatojoties uz Latvijas APK 261.pantu, lūdz pieņemt pieteikumu un atzīt LaIPA par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā, kur VP RRP RTI 21.12.2017.ir sastādījusi Protokolu.

Tiesas sēdē LaIPA tika atzīta par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā un LaIPA pārstāve paskaidroja, ka Sabiedrība nebija saņēmusi LaIPA licenci, kāda jābūt uzņēmējiem, atskānojot mūziku. Tā kā Sabiedrība vainu atzīst un licences līgums ar LaIPA šobrīd ir noslēgts, lūdz piemērot pēc iespējas mazāku sodu.

Sabiedrības pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka LaIPA atļauja nebija, jo nezināja, ka to vajag, Sabiedrība ir vainīga. Šobrīd līgums ar LaIPA ir noslēgts.

Motīvu daļa

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Latvijas APK 243.panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Latvijas APK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izspriešanā.

Latvijas APK 243.panta piektā daļa paredz, kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. No minētā panta astotās daļas izriet, ka iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.¹ pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības; eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokumenti, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Tiesa, pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka Sabiedrības darbībā ir saskatāms Latvijas APK 155.⁸ pantā paredzētais administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas pierādīts ar sekojošiem rakstveida pierādījumiem:

Videoierakstā par veikto pārbaudi Sabiedrības kafejnīcā fiksēto;

Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes Specifisko uzdevumu nodalas (turpmāk - RPP OVDUP SUN) inspektora V.Lisova ziņojumu, kurā norādīts, ka 31.07.2017. pildīja amata pienākumus, kopā ar inspektoriem A.A.Tresteru un K.Zībergu. Saskaņā

ar RPP OVDUP 31.07.2017 vadības uzdevumu Nr. 10-39/RPOP-17-211-vu (turpmāk - Vadības uzdevumu), apsekota tirdzniecības vieta Sabiedrībā Purvciema ielā 18, Rīgā. Plkst. 14.32 policijas darbinieki uzsāka pārbaudi stacionārajā tirdzniecības objektā Sabiedrības veikalā, Purvciema ielā 18, Rīgā (turpmāk - veikalā). Policijas darbinieki iegāja veikala telpā, kur tirdzniecību veic Sabiedrība, stādījās priekšā kā RPP darbinieki, un izskaidroja ierašanās iemeslu. V.Lisovs pamanīja televizoru, kur bija ieslēgts kanāls RU.TV un brīdī, kad policijas darbinieki iegāja skaļi tika atskanots muzikālais klips Ost Up - Недосказано. Policijas darbiniekus satika bārmene Margarita Sadčenko. Pārbaudes laikā V.Lisovs palūdz Margaritai Sadčenko uzrādīt līgumu Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūras/Latvijas Autoru apvienības (turpmāk - AKKA/LAA) licenci un LaIPA apliecību. AKKA/LAA licenci un LaIPA apliecību Margarita Sadčenko neuzrādīja;

2017.gada 25.augusta LaIPA atbildē Nr. 1/1-692 norādīto, ka atbildot uz VP RRP RTI 2017.gada 15.augusta vēstuli Nr. 20/10/11 – 16066, informē, ka starp LaIPA un Sabiedrību nav noslēgts līgums par maksājamo atlīdzību izpildītājiem un fonogrammu producentiem par šai sabiedrībai piederošajā bārā mūzikas atskanōšanu. Neizpildot Autortiesību likuma un Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likuma prasības, t.i. nenoslēdzot līgumu ar LaIPA par mūzikas atskanōšanu publiskā vieta tiek nodarīts mantisks kaitējums tiesību īpašniekiem, jo 1) netiek apzināti blakustiesību subjekti, kuru mūzika tiek atskanota; 2) netiek iekasēta atlīdzība attiecīgiem blakustiesību subjektiem;

Sabiedrības pārstāves I.Vinogradovas 2017.gada 20.decembra paskaidrojumā norādīto, ka I.Vinogradova ir Sabiedrība valdes locekle. Sabiedrībai pieder kafejnīca "Caula" Rīgā, Purvciema ielā 18. 2017.gada 31.jūlijā pie Sabiedrība ieradās RPP ar pārbaudi un konstatēja autortiesību vai blakustiesību pārkāpumus. Paskaidro, ka līguma ar LaIPA I.Vinogradovai nav. I.Vinogradova nezināja, ka tādam ir jābūt, I.Vinogradova domāja, ka ar to nodarbojas tieši AKKA/LAA. Tuvākajā laikā I.Vinogradova apņemas slēgt līgumu ar LaIPA, lai novērstu pārkāpumus. Precīzē, ka par to, ka ir jābūt noslēgtam līgumam ar LaIPA uzzināja tikai 2017.gada decembra sākumā no policijas darbinieka, kas I.Vinogradovu izsauca ar pavēsti;

2017.gada 31.jūlijā vadības uzdevumu kopijā pārbaudes veikšanai Nr. 10-39/RPOP-17-211-vu fiksēto.

Autortiesību likuma 40.panta pirmā daļa nosaka, lai iegūtu darba izmantošanas tiesības, darba izmantotājiem attiecībā uz katru darba izmantošanas veidu un katru darba izmantošanas reizi jāsaņem autortiesību subjekta atļauja. Ir aizliegts izmantot darbus, ja nav saņemta autortiesību subjekta atļauja, izņemot likumā noteiktos gadījumus. Panta otrā un trešā daļa nosaka, ka autortiesību subjekta atļauja tiek izsniepta gan licences līguma, gan licences veidā. Darba izmantotājam pirms darba izmantošanas jānoslēdz licences līgums vai jāsaņem darba izmantošanas licence.

Autortiesību likuma 52.panta pirmā daļa nosaka, ka izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir tiesības saņemt taisnīgu atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu. Izmantošana ietver raidīšanu, publiskošanu, publisko izpildījumu, no komerciālos nolūkos publicētām fonogrammām sastāvošu raidījumu publiskošanu, retranslāciju pa kabeļiem un citus publiskošanas veidus. Par komerciālos nolūkos publicētām fonogrammām uzskatāmas arī tādas fonogrammas, kuras ir likumīgi padarītas pieejamas sabiedrībai pa vadiem vai citādā veidā tādējādi, ka tām var pieklūt individuāli izraudzītā vietā un individuāli izraudzītā laikā.

Autortiesību likuma 52.panta otrā daļa noteic, ka dokumentam, kas apliecinā šā panta pirmajā daļā paredzēto tiesību ievērošanu, jāatrodas pie izmantotāja komerciālos nolūkos publicēto fonogrammu izmantošanas brīdī.

Autortiesību likuma 68.panta pirmās daļas 6.punktā ir noteikts, ka par autortiesību un blakustiesību pārkāpumu uzskatāma darbība, ar kuru aizskartas autortiesību un blakustiesību subjekta personiskās vai mantiskās tiesības, to skaitā šā likuma 34., 35., 52. un 62.³ pantā paredzētās atlīdzības nesamaksāšana.

Vērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopsakarā, tiesa secina, ka Sabiedrība pieļāva, ka "Caula" kafejnīcā komerciālos nolūkos tiek publiski tika atskanota mūzika, nesaņemot atbilstošu licenci mūzikas atskanōšanai. Līdz ar ko tiesa uzskata, ka Sabiedrības darbībā ir saskatāmi

autortiesību noteikumu pārkāpumi un Sabiedrības vainīgums administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas APK 155.⁸pantā ir pierādīts.

Pamatojoties uz Latvijas APK 32.pantu, nosakot sodu, tiek ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi.

Saskaņā ar Latvijas APK 33.panta pirmās daļas 2.punktu par atbildību mīkstinošu apstākli uzskatāms, ka Sabiedrība ir novērsusi pārkāpuma kaitīgās sekas, jo kā apliecināja LaIPA pārstāve, tad Sabiedrība ir noslēgusi līgumu ar LaIPA. Saskaņā ar Latvijas APK 34.pantu atbildību pastiprinoši apstākļi lietas izskatīšanas gaitā nav konstatēti.

Rezolutīvā daļa

Novērtējot lietas apstāklus, izdarītā pārkāpuma raksturu, pamatojoties uz Latvijas APK 14.¹, 22.-24., 26., 32.- 34., 155.⁸, 213., 243.- 244., 268.¹, 274., 275., 276., 289.⁷, 289.¹⁶, 289.¹⁷, 289.¹⁸, 299. pantu un

nosprieda

SIA „Ericon”, reģistrācijas numurs 40103788409, atzīt par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155.⁸pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un uzlikt naudas sodu EUR 30 EUR (trīsdesmit euro).

Naudas sods samaksājams 30 (trīsdesmit) dienu laikā, jebkurā bankas iestādē (saņēmējs: Valsts kase, NMR 90000050138, konta Nr.LV34TREL1060191011100, BIC kods TRELLV22, maksājuma uzdevumā norādot nolēmuma par saukšanu pie administratīvās atbildības numuru - 130076817). Naudas soda samaksas kvīts iesniedzama Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 30.janvārī.

Tiesnese

paraksts

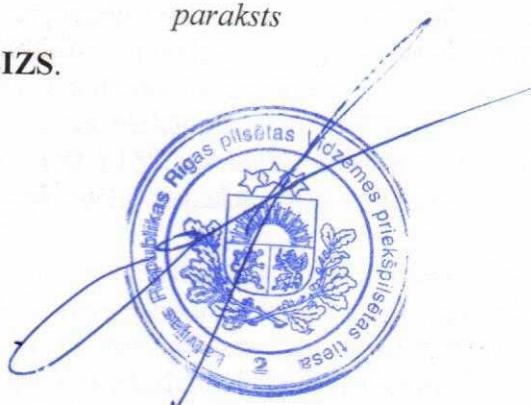
I.Millere

NORAKSTS PAREIZS.

Tiesnese

Rīgā, 30.01.2018.

I.Millere



Dokumenta noraksts uz (3) lvs
numurētam un caurauklotām lapām
2018.g. "30" janvārī
Sekretāre _____
(L.Kāposta) 

